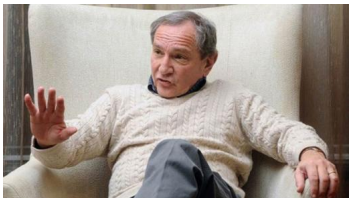

Аналитичар Стратфора Џорџ Фридман у својој најновијој анализи оцењује да је грчка криза пресудна за Немачку, која не сме да допусти да се Европом прошири побуна дужничких држава против мера штедње.

За њега су невероватне тврдње да грчки излазак може довести до колапса евра, јер је Грчка мала земља и не постоји ни један разлог зашто би њени поступци имали тако далекосежне последице на заједничку валуту, сем да би Грчка могла да постави преседан за остатак Европе, што представља страх Немачке.

"То се не би десило када би остатак Европе био у реду, али он то није. Шпанија, на пример, има скоро једнако страшне параметре незапослености као Грчка - 23 одсто".

Према његовом мишљењу, илузија је да је ситуација у Грчкој, што је бољи израз од речи "криза", сада када се толико дуго развија - коначно достигла крајњу тачку. Фридман сматра да је крајња тачка тренутак где ни Грци ни Немци не могу да праве више уступака, додајући и да је у самој Грчкој крајња тачка одавно прошлост.

Он указује да су плате нарочито у државном сектору смањене, незапосленост је 26 одсто, а више од 50 одсто младих испод 25 година је незапослено, а да се у међувремену, јака економска активност дешава на неопорезованим илегалним тржиштима.

"Грци дугују новац институцијама ЕУ и ММФ-у, али нико никада није стварно мислио да су они могли да врате ове кредите. Европски кредитори - конкретно, Немци, који контролишу европске преговоре са Грцима - су недавно достигли своју крајњу тачку. Немци су моћни, али крхки", сматра Фридман.

Он указује да Немци извозе око једне четвртине свог бруто домаћег производа у зону европске слободне трговине, а све што прети тој трговини прети економији и социјалној стабилности Немачке.

"Циљ Берлина је да се задржи нетакнут не само евро, већ и зону слободне трговине и моћ Брисела над европском економијом", истакао је Фридман.

Он каже да је Немачка до сада избегавала крајњу тачку кризе бескрајним низом споразума са Грчком које Грци нису могли да поштују. То нико није ни очекивао, али је то омогућило Берлину да тврди да су Грци капитулирали пред немачким захтевима за штедњу. Та наводна капитулација је помогла Немачкој да држи у реду друге задужене европске земље.

Према речима Фридмана, за Немце, Грчка представља брану, а шта је иза бране је непознато, а Немци нису могли да толеришу ризик да се брана разбије. Када би Грчка радикално променила политику, а избегла економску и социјалну катастрофу, онда би и остале европске земље могле да одлуче да следе исти пут.

"Зато је Немачка желела да спречи банкрот, и да прикаже илузију грчке сагласности. Друга опција је била да се покажу болне последице одбијања Грчке да настави да игра прву утакмицу", сматра Фридман.

Он подсећа да је Сириза добила изборе на обавези да се ублаже мере штедње, и инсистирању да и повериоци деле већи део терета дугова, док је немачки став да је дужник морално одговоран за дуг.

Како каже, иако су Грци били неодговорни за безбрижно позајмљивање новца, европске банке су такође биле неодговорне што су дозволили да их надвлада похлепа.

Фридман оцењује и да би грчко повлачење из еврозоне имало смисла.

То би створило хаос у Грчкој за неко време, али и омогућило да Грци преговарају са Европом под једнаким условима. Они би плаћали дугове Европи у драхмама чију вредност утврђује грчка Централна банка, и једнострано би могли да одређују исплате.

Финансијска тржишта би била затворена за Грке, али би они имали моћ валутне контроле, као и трговинских прописа, окрећући трговину од Европе, на пример, према Русији или Блиском истоку. То баш није будућност која обећава, али будућност није ни ситуација у којој се Грчка сада налази, напомиње Фридман.

Бол Грчке због повлачења из еврозоне би био озбиљан. Али, ако други виде Грчку као претечу догадаја, а не изузетак, могу израчунати да бол реструктурирања једностраног дуга има смисла и да он враћа Грцима валуту којој бар могу сами да управљају.

"Страх поверилаца је да Грчка може одступити од евра, не због институционалног колапса, већ због свести да суверена валута може помоћи нацији у проблему", закључио је Фридман.

(Танјуг)